

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	A jelenkori filozófia története. Kontinentális filozófia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Szigeti Attila egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Szigeti Attila egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	5	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					28
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70 konv.				
3.8 A félév össz-óraszama	56 fiz./126 konv.				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Az előadások 70%-án kötelező a részvétel, azaz a 14 előadásból minimum 9-en a hallgatónak kötelező jelen lennie.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A szemináriumi részvétel kötelező. Az elmaradt szemináriumokat be lehet pótolni.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1 A filozófia elméleti és történeti alapjainak beazonosítása és megfelelő alkalmazása: elvek, értékek, etikák, gondolkodási modalitások és gyakorlatok</p> <p>C2 Általános és ágazati filozófiai gondolatok, témák és problémák rendszerezése és megfogalmazása</p> <p>C5 Filozófiai gondolatok/ismeretek létrehozása és közlése</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1 Közepes nehézségű problémahelyzetek realista, illetve mind elméleti, mind gyakorlati érveléssel való kezelése, hatékony megoldásuk érdekében</p> <p>CT2 A hatékony multidiszciplináris csoportmunka technikáinak a különböző hierarchikus szinteken való alkalmazása</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> - A filozófiai elméletek történeti dimenziójának a felismerése, jellemzőik és az emberi kultúrára gyakorolt hatásuk beazonosítása - A filozófia fogalmainak és alapvető elméleteinek a beazonosítása és meghatározása, kijelölt filozófiai szövegek értelmezése alapján - A filozófiának a kultúra és az emberi megismerés különféle területein játszott szerepének a vizsgálata, e területek közötti viszonyok kifejtése - Filozófiai elméletekben szereplő elgondolások és érvek összehasonlító elemzése, az elméletek érdemeinek és korlátainak a beazonosítása - Filozófiai szövegeknek/elméleteknek a sajátos terminológiára alapozott analitikus és szintetikus vizsgálata - Saját vagy mások által készített szemináriumi vagy tudományos szakdolgozatok kritikai-konstruktív értékelése - A kifejezési/kommunikációs és szövegalkotási technikák beazonosítása és megfelelő használata
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> - A XX. századi eurokontinentális filozófia meghatározó irányzatainak történeti-értelmező, de egyben problémaorientált bemutatása: a fenomenológiai hagyomány, az egzisztenciafilozófiák, a filozófiai hermeneutika, a (poszt-)strukturalizmus, a posztmodern, a kritikai elmélet stb. meghatározó műveinek, központi témáinak és problémáinak, fogalomrendszereinek az ismertetése. - A kontinentális filozófia leíró-értelmező, fogalomelemzési és módszertani gyakorlatának, az összehasonlító elemzés képességének az elsajátíttatása. - A kontinentális filozófia eszközkészletének és eredményeinek az alkalmazása a kortárs világ kulturális, társadalmi-politikai és tudományos problémáira, illetve a kortárs információ- és kommunikációtechnológiák, a vizuális kultúra és a média elemzésében és kutatásában.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Általános bevezetés: meghatározó iskolák (eurokontinentális és angolszász analitikus filozófia; jellemzőik), problematikák, korszakok, áramlatok,	Előadás	

szerzők a XX. sz.-i filozófiában		
Husserl fenomenológiája 1: pszichologizmus-kritika; intencionalitás; kategoriális szemlélet; epokhé, redukciók; noézis-noéma; transzcendentális idealizmus; időtudat; fantázia és képtudat.	Előadás, szövegelemzés	
Husserl fenomenológiája 2: interszubjektivitás; életvilág; történetiség; statikus, genetikus és generatív fenomenológia.	Előadás, szövegelemzés, vita	
Heidegger 1: egzisztenciális analitika és fundamentálonológia.	Előadás, szövegelemzés	
Heidegger 2: léttörténet; műalkotás; technika.	Előadás	
Francia fenomenológia: Sartre, Merleau-Ponty, Lévinas.	Előadás, problémaelemzés	
Filozófiai hermeneutika: egzisztencia-, nyelv-, történetiség-, cselekvés- és műalkotás-hermeneutika; narratív identitás; Heidegger, Gadamer, Ricoeur.	Előadás, problémaelemzés, vita	
Frankfurti iskola: kritikai elmélet, kommunikatív cselekvésemélet, diszkurzusetika, elismerésemélet; Adorno, Horkheimer, Habermas, Honneth.	Előadás, vita	
Strukturalizmus és posztstrukturalizmus	Előadás	
Foucault: a tudás archeológiája és a hatalom genealógiája; az önteremtés etikája.	Előadás, vetítés, vita	
Deleuze: differencia és ismétlés; az értelemkeletkezés logikája; skizoanalízis.	Előadás, vetítés, vita	
Derrida: a logo- és fonocentrizmus kritikája; grammatológia; différance; dekonstrukció és etika.	Előadás, szövegelemzés	
Posztmodern filozófia: Lyotard, Baudrillard.	Előadás, vita	
Kortárs fejlemények: Badiou, Zizek, Agamben.	Előadás, vetítés, vita	
<p>Könyvészet:</p> <p>Dreyfus, H., Wrathall, M.: <i>The Blackwell Companion to Phenomenology and Existentialism</i>, Blackwell, Oxford, 2006.</p> <p>Foucault, M.: <i>A szavak és a dolgok</i>, Osiris, Budapest, 2000.</p> <p>Gadamer, H-G.: <i>Igazság és módszer</i>, Osiris, Budapest, 2003.</p> <p>Habermas, J.: <i>Kommunikatív etika</i>, Új Mandátum, Budapest, 2001</p> <p>Habermas, J., Lyotard, J.-F., Rorty, R.: <i>A posztmodern állapot</i>, Századvég, Budapest, 1993.</p> <p>Heidegger, M.: <i>Lét és idő</i>, Osiris, Budapest, 2001.</p> <p>Horkheimer, M., Adorno, Th. W.: <i>A felvilágosodás dialektikája</i>, Atlantisz, Budapest, 1990.</p> <p>Husserl, E.: <i>Karteziánus elmélkedések</i>, Atlantisz, Budapest, 2000.</p> <p>Lévinas, E.: <i>Nyelv és közelség</i>, Jelenkor, Pécs, 1996.</p> <p>Merleau-Ponty, M.: <i>A filozófia dicsérete és más esszék</i>, Európa, Budapest, 2003.</p> <p>Moran, D. (szerk.): <i>The Routledge Companion to Twentieth Century Philosophy</i>, Routledge, London-New York, 2008.</p> <p>Sartre, J.-P.: <i>A lét és a semmi</i>, L'Harmattan, Budapest, 2006.</p> <p>Ullmann, T., Olay, Cs.: <i>Kontinentális filozófia a XX. században</i>, L'Harmattan, Budapest, 2011.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Moran, 2008, 1-40.	Szövegelemzés	
Husserl, 2000, 8., 10., 11., 14., 15. §.	Szövegelemzés	
Husserl, 2000, 37-39. §; Husserl, 1998, 9., 33-38. §.	Szövegelemzés, vita	
Heidegger, 2001, 6., 7., 9., 29., 31., 41., 65. §	Szövegelemzés, vita	
Heidegger, 2006: „Nietzsche szava: Isten halott”	Szövegelemzés, vita	
Merleau-Ponty: „A filozófus és árnyéka” in uő, 2003. Lévinas: „Etika és Végtelen” in Bokody et al., 2008.	Szövegelemzés, problematizálás, vita	
Ricoeur, 1997.	Szövegelemzés, vita	
Adorno-Horkheimer, 1990, 29-62.	Szövegelemzés, vita	

Deleuze és Guattari, 1996.	Szövegelemzés, vetítés, vita	
Foucault, 1990; Lacan, 1998.	Szövegelemzés, problematizálás, vita	
Deleuze és Guattari, 1996.	Szövegelemzés, vetítés, vita	
Derrida, 1991.	Szövegelemzés, problematizálás, vita	
Lyotard, 1993.	Szövegelemzés, vita	
Zizek, 1994.	Vetítés, vita	
<p>Könyvészet</p> <p>Bernet, R., Kern, I. és Marbach, E.: <i>An introduction to Husserlian Phenomenology</i>, Evanston, Northwestern University Press, 1993.</p> <p>Bokody, P., Kenéz, L., Szegedi, N. (szerk.): <i>Transzcendencia és megértés. Lévinas etikája és metafizikája</i>, L'Harmattan, Budapest, 2008.</p> <p>Deleuze, G., Guattari, F.: „A rizóma”, <i>Ex Symposion</i>, 1996/15-16, 1-17.</p> <p>Derrida, J.: „Az elkülönbözödés”, in Bacsó, B. (szerk.), <i>Szöveg és interpretáció</i>, Cserépfalvi, Budapest, 1991.</p> <p>Fehér M., I.: <i>Martin Heidegger. Egy XX. századi gondolkodó életútja</i>, Göncöl, Budapest, 1992.</p> <p>Foucault, M.: A panoptikusság. In: <i>Felügyelet és büntetés</i>, Gondolat, Budapest, 1990.</p> <p>Grondin, J.: <i>Bevezetés a filozófiai hermeneutikába</i>, Osiris, Budapest, 2002.</p> <p>Hankiss, E. (szerk.): <i>Strukturalizmus, I-II</i>, Európa, Budapest, 2001.</p> <p>Heidegger, M., <i>Rejtektutak</i>, Osiris, Budapest, 2006.</p> <p>Honneth, A.: <i>Elismerés és megvetés. Tanulmányok a kritikai társadalomelmélet köréből</i>, Jelenkor, Pécs, 1997.</p> <p>Husserl, E., <i>Az európai tudományok válsága</i>, Atlantisz, Budapest, 1998.</p> <p>Lacan, J.: „A fallosz jelentése”, <i>Thalassa</i>, 1998/2-3.</p> <p>Merleau-Ponty, M.: <i>A látható és a láthatatlan</i>, L'Harmattan, Budapest, 2006.</p> <p>Ricoeur, P.: <i>Fenomenológia és hermeneutika</i>, Kossuth, Budapest, 1997.</p> <p>Sutyák, T.: <i>Michel Foucault gondolkodása</i>, Attraktor, Gödöllő, 2007.</p> <p>Szabó, Zs.: <i>A keletkezés ontológiája. A végtelen fenomenológiája</i>, L'Harmattan, Budapest, 2005.</p> <p>Szigeti, A.: <i>A testett öltött másik. Kortárs fenomenológiai tanulmányok</i>, Pro Philosophia, Kolozsvár, 2011.</p> <p>Varga Péter András, Zuh Deodáth (szerk.): <i>Husserl és a Logikai Vizsgálódások</i>, L'Harmattan, Budapest, 2009.</p> <p>Weiss, J.: <i>A Frankfurti Iskola. Tanulmányok</i>, Áron, Budapest, 1993.</p> <p>Zizek, S.: „Az ideológia fenséges tárgya” (részletek), <i>Pompeji</i>, 1994/1-2, 198-225.</p> <p>Internet Encyclopedia of Philosophy. http://www.iep.utm.edu/ Stanford Encyclopedia of Philosophy. http://plato.stanford.edu/</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

•

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadáson átadott ismeretanyag elsajátítása, ennek megfelelő alkalmazása és használata	Az ellenőrzés folyamatosan történik a félév során a vitákba való bekapcsolódás révén, valamint a félévi záróvizsgán	20%
	A jelenkori kontinentális	Félév végi, szóbeli	50%

	filozófia témáinak, problémafelvetéseinek, fogalomkészletének és leíró-értelemző gyakorlatának a megfelelő elsajátítása illetve alkalmazása	záróvizsga	
10.5 Szeminárium / Labor	A szövegek értelmezésben való aktív részvétel	Szöveg bemutatása, szövegek értelmezésében való aktív részvétel	20%
	Vitákban való aktív részvétel	Az ellenőrzés folyamatosan történik végig a félév során, a vitákban való állandó, aktív részvétel révén	10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Az előadásokon 70%-os, a szemináriumokon 100%-os részvétel • Minimum egy szemináriumi szöveg bemutatása a félév folyamán • A vitákban, szövegek megbeszélésében való állandó, aktív részvétel 			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2020. március 19.

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2020. március 30.

Demeter M. Attila